

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
18 päivänä maaliskuuta 1997 *

Asiassa C-282/95 P,

Guérin automobiles, Ranskan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Alençon (Ranska), edustajanaan asianajaja Jean-Claude Fourgoux, Pariisi, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Pierrot Schiltz, 4 rue Béatrix de Bourbon,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-186/94, Guérin automobiles vastaan komissio, 27.6.1995 antaman tuomion (Kok. 1995, s. II-1753) kumoamista,

vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja Giuliano Marenco ja oikeudellisen yksikön virkamies Francisco Enrique Gonzáles-Díaz, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida ja J. L. Murray sekä tuomarit C. N. Kakouris, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm ja M. Wathelet (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: G. Tesauo,
kirjaaja: R. Grass,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 14.5.1996 pidetyssä istunnossa esittämät lausumat,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.11.1996 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ranskan oikeuden mukaan perustettu yhtiö Guérin automobiles (jäljempänä valittaja) on yhteisöjen tuomioistuimeen 24.8.1995 jättämälläan valituksella vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-186/94, Guérin automobiles vastaan komissio, 27.6.1995 antaman tuomion (Kok. 1995, s. II-1753), siltä osin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että lausunnon antaminen raukesi valittajan laiminlyönnin toteamista koskevan vaatimuksen osalta, ja siltä osin kuin komission laatimien, 21.1.1993 ja 4.2.1994 päivätyjen kirjeiden kumoamisvaatimus jätettiin tutkimatta.

Tosiseikat ja asian käsittely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

- 2 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että valittaja teki komissiolle 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus, EYVL 1962, 13, s. 204) 3 artiklan 2 kohdan perusteella valituksen, jossa komissiota vaadittiin toteamaan, että Volvo France oli rikkonut perustamissopimuksen 85 artiklaa. Valittaja väitti, että Volvo France oli sanonut väärin perustein irti yhtiöitä sitoneen jälleenmyyntisopimuksen (2 kohta).

3 Komissio ilmoitti 29.10.1992 päivätyssä kirjeessään valittajalle, että asiassa tuolloin käytettävissä olleet selvitykset huomioon ottaen asiaan ei liittynyt sellaista riittävää yhteisön intressiä, jonka vuoksi komission olisi ollut perusteltua ottaa asia tutkitavakseen. Sen vuoksi komissio asetti neljän viikon määräajan, jonka kuluessa se pyysi valittajaa toimittamaan vastineensa sillä uhalla, että valituksen käsittely lopetetaan (3 kohta).

4 Valittaja esitti komission 29.10.1992 päivätyä kirjettä koskevan vastineensa 11.12.1992 päivätyssä kirjeessään (4 kohta).

5 Komissio lähetti valittajalle 21.1.1993 päivätyyn kirjeen, jossa todettiin, että valitus koski itse asiassa valittajaan kohdistettua myyntikieltoa, joka oli asetettu yksinmyyntioikeuksiin ja valikoivaan jakeluun perustuvaa myyntiverkostoa koskevien sopimusten perusteella ja joka komission mukaan ylitti perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta moottoriajoneuvojen jälleenmyyntiä ja huolto- palveluja koskevien sopimusten ryhmiin 12 päivänä joulukuuta 1984 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 123/85 (EYVL 1985 L 15, s. 16) myönnetyn poikkeuksen. Komissio korosti lisäksi, että sen käsiteltäväksi oli saatettu eräässä toisessa asiassa sama ongelma, joka oli paraikaa tutkittavana. Komissio lupasi ilmoittaa valittajalle tämän tutkimuksen tuloksen (5 kohta).

6 Lähes vuoden kuluttua eli 6.1.1994 valittaja pyysi komissiota ilmoittamaan sen tutkimuksen tuloksen, johon 21.1.1993 päivätyssä kirjeessä oli viitattu. Koska tämä kirje jäi vaille vastausta, valittaja lähetti komissiolle 24.1.1994 EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan mukaisen vaatimuskirjeen (6 kohta).

7 Komissio ilmoitti 4.2.1994 päivätyssä kirjeessään valittajalle, että mainitun toisen asian tutkiminen oli edelleen meneillään ja että siinä annettavaa ratkaisua voitaisiin mahdollisesti pitää ennakkoratkaisuna valittajan tapauksen kaltaisten tilanteiden osalta. Komissio vakuutti vielä kerran ilmoittavansa heti, kun tässä toisessa asiassa päästäisiin merkittävästi etenemään (7 kohta).

- 8 Valittaja nosti 5.5.1994 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaadittiin ensisijaisesti toteamaan komission laiminlyönti ja toissijaisesti kumoamaan komission 21.1.1993 ja 4.2.1994 päivättyt kirjeet, jos niissä katsotaan ilmaistun päätös siitä, että valittajan valitusta ei oteta tutkittavaksi (10 ja 13 kohta).
- 9 Komissio lähetti 13.6.1994 valittajalle tiedonannon, jossa viitattiin neuvoston asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annetun komission asetuksen N:o 99/63/ETY (EYVL 1963, 127, s. 2268) 6 artiklaan (8 kohta). Tässä säännöksessä säädetään seuraavaa:

”Jos komissio saatuaan asetuksen N:o 17 3 artiklan 2 kohdan nojalla tehdyn hakemuksen katsoo, että sillä olevien tietojen perusteella ei ole riittävää aihetta suostua hakemukseen, sen on ilmoitettava hakijoille perustelunsa ja asetettava määräaika, jonka kuluessa ne voivat antaa mahdollisen vastineensa kirjallisesti.”

- 10 Edellä mainittu kirje kuuluu seuraavasti:

”*Asia:* Asia IV/34-423 — Volvo France v. Guérin

Viite: Kirjeenne 24.1.1994 (vaatimus toimenpiteistä)

Asetuksen (ETY) N:o 99/63 6 artiklaan perustuva kirje

Arvoisa vastaanottaja

— —

Valituksenne koskee kysymystä siitä, onko autokaupan yksinmyyntioikeuksiin ja valikoivaan jakeluun perustuvaa myyntiverkostoa koskeva sopimus, sellaisena kuin Volvo France sitä soveltaa, kilpailusääntöjen kannalta asetuksen (ETY) N:o 123/85 kanssa yhteensopiva. Tältä osin ja viitaten 21.1.1993 päivättyyn kirjeeseeni, johon myös Te viittaatte, vahvistan Teille, että komission tutkinnassa on paraikaa tapaus, jossa kyse on siitä, onko erään toisen autonvalmistajan jakelua koskeva vakiosopimus sopusoinnussa asetuksen kanssa.

Tässä toisessa asiassa asetetaan kyseenalaiseksi useat sellaiset sopimuslausekkeet ja -käytännöt, joihin myös Teidän valituksessanne vedottiin. Kuten tiedätte, komission on asetettava käsittelemänsä asiat tärkeysjärjestykseen rajallisten toimintaresurssiensa vuoksi. Siten on yhteisön edun mukaista, että silloin kun sen tutkittavaksi saatetaan useita toisiaan vastaavia asioita, niistä valikoidaan jatkotoimiin mahdollisimman edustavat tapaukset. Tämän vuoksi viitataan asetuksen (ETY) N:o 99/63 6 artiklaan ja vahvistan Teille, että näistä syistä valitustanne ei tässä vaiheessa voida yksittäisenä asiana ottaa käsiteltäväksi.

Sen lisäksi huomautan, että asetus N:o 123/85 on välittömästi sovellettavaa oikeutta kansallisissa tuomioistuimissa; siten asiakkaanne voi nostaa tällaisessa tuomioistuimessa kanteen asiassaan ja samalla esittää kysymyksen kyseisen asetuksen sovellettavuudesta sopimukseensa.

Voitte antaa oman vastineenne tähän kirjeeseen. Mikäli haluatte sellaisen antaa, määräaika sen toimittamiseen minulle on kaksi kuukautta” (8 kohta).

11 Valittaja lähetti 20.6.1994 komissiolle vastineensa komission 13.6.1994 päivättyyn kirjeeseen (9 kohta).

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio

- 12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa valittaja vetosi siihen, että 13.6.1994 päivätty komission kirje ei voinut kolmesta syystä olla sellainen kannan määrittely, joka olisi lopettanut laiminlyönnin. Ensinnäkään asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan perustuva tiedonanto ei voisi olla perustamissopimuksen 175 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu kannan määrittely. Lisäksi kirje ei ollut toimi, jolla valitus olisi hylätty. Yhtäältä kirjeessä ei valittajan mukaan todettu tästä mitään nimenomaisesti. Koska kirjeessä toisaalta täsmennettiin, ettei valitusta kyseisessä vaiheessa voitu ottaa käsiteltäväksi yksittäisenä asiana, komissio olisi halunnut ajallisesti rajoittaa 13.6.1994 päivätyn kirjeensä vaikutukset, joten kirje olisi ollut luonteeltaan väliaikainen toimenpide (18 kohta). Valittajan mukaan kirje oli myös riittämättömästi perusteltu, koska siinä vedottiin vain yhteen vakiolausekkeeseen (19 kohta).
- 13 Toisena perusteena valittaja vetosi siihen, että komission vastausten epämääräisyys oli osa komission harkittua toimintasuunnitelmaa, jonka tarkoitus oli viedä valittajalta mahdollisuus kanteen nostamiseen. Toimielimen pyrkimyksenä oli toisaalta suojautua kumoamiskanteelta luokittelemalla 21.1.1993 ja 4.2.1994 päivätty kirjeet yksinkertaisiksi ”odottamista ilmaiseksi vastauksiksi”, ja toisaalta sen tarkoituksena oli suojautua laiminlyöntikanteilta toteamalla, että 13.6.1994 päivätty kirje oli varsinainen kannan määrittely (21 kohta).
- 14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tuomion 22 kohdassa, että kannetta nostettaessa laiminlyönnin toteamista koskevat vaatimukset olivat senkaltaisia, että ne voitiin ottaa tutkittavaksi; 25 kohdassa se toteaa, että asiakirjoista ei ilmennyt, että komissio olisi tehnyt ratkaisun antamispäivään mennessä perustamissopimuksen 189 artiklassa tarkoitetun päätöksen; 30 kohdassa se toteaa, että komissio oli tällä välin kuitenkin antanut asetuksen N:o 99/63 6 artiklan perusteella tiedonannon. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 28 kohdassa, että 13.6.1994 päivätystä kirjeessä ilmoitettiin valittajalle ne perusteet, joiden vuoksi komissio ei aikonut ottaa sen valitusta käsiteltäväksi yksittäisenä asiana, ja asetettiin valittajalle kahden kuukauden määräaika mahdollisen kirjallisen vastineen esittämiseen; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kirjeessä viitattiin useaan kertaan asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan. Tästä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli 29 kohdassa, että kyseisenä aikana komissio oli sillä kannalla, että sen saamiin tietoihin perusteella ei ollut tarpeen ryhtyä valituksen suhteen toivottuihin jatkotoimiin.

- 15 Muistutettuaan 26 ja 32 kohdassa, että tällainen tiedonanto on perustamissopimuksen 175 artiklassa tarkoitettu kannan määrittely (asia 125/78, Gema v. komissio, tuomio 18.10.1979, Kok. 1979, s. 3173, 21 kohta), vaikka siitä ei voidakaan nostaa kumoamiskannetta (asia T-37/92, BEUC ja NCC v. komissio, tuomio 18.5.1994, Kok. 1994, s. II-285, 30 kohta), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi 35 kohdassa, että lausunnon antaminen laiminlyöntikanteesta siten raukesi.
- 16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi 34 kohdassa myös sen valittajan väitteen, että 13.6.1994 päivätyyn kirjeen ymmärtäminen tällä tavoin antaisi komissiolle mahdollisuuden välttää kokonaan tuomioistuinvalvonta. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että valittajan toimitettua 13.6.1994 päivätyssä kirjeessä asetetussa määräajassa vastineensa, sillä oli oikeus saada komissiolta valituksensa osalta lopullinen päätös, josta sillä puolestaan oli oikeus nostaa kumoamiskanne.
- 17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo 42 kohdassa, että 21.1.1993 ja 4.2.1994 päivätyjen kirjeiden kumoamista koskeva vaatimus on jätettävä tutkimatta. Se toteaa 40 kohdassa, että 21.1.1993 ja 4.2.1994 päivätyjä kirjeitä on pidettävä tavanomaisina väliaikaisen vastauksen antavina kirjeinä, joten niillä ei luotu valittajan etuihin vaikuttavia oikeudellisia velvoitteita.
- 18 Vielä on todettava, että 45 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että laiminlyönti- ja kumoamiskanteen nostaminen johtui komissiosta, joten 46 kohdassa se määräsi oikeudenkäyntikulut komission vastattaviksi. Tältä kohdin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että komissio ei ollut perustamissopimuksen 175 artiklassa määrättyssä määräajassa ryhtynyt jatkotoimiin valittajan sille 24.1.1994 osoittamasta vaatimuksesta huolimatta, vaikka komissio oli asianmukaisesti saanut tiedon valituksen sisällöstä jo joulukuussa 1992. Asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan perustuva tiedonanto oli annettu vasta laiminlyöntikanteen nostamisen jälkeen.

Valitus pääasiassa

- 19 Valittaja hakee muutosta asiallisesti seuraavilla viidellä perusteella:
- ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ottanut huomioon 13.6.1994 päivätyn komission kirjeen jälkeistä kirjeenvaihtoa;
 - ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut virheellisesti 13.6.1994 päivätyn kirjeen oikeudellista luonnetta;
 - ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut epäasianmukaisesti huomioon tietoja, jotka komissio väittää saaneensa, vaikka ne eivät mitenkään ilmene jutun asiakirjoista;
 - ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole sanktionut sitä, että komissio oli loukannut kontradiktorista periaatetta; ja
 - ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut muutoksenhakuoikeutta tuomioistuimessa koskevaa yleistä oikeusperiaatetta.
- 20 Ensinnäkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajan mukaan tehnyt valittajalle haitallisen menettelyvirheen, kun se ei tutkinut niitä kirjeitä, jotka valittaja oli lähettänyt komissiolle 13.6., 13.7. ja 20.7.1994. Näissä kirjeissä valittaja vaati täsmennyksiä komission mainitsemaan vastaavanlaisen asiaan. Valittaja pyysi komissiota myös määräämään asiat yhdistettäväksi, jotta puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen tulisi turvatuksi. Valittajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi näiden kirjeiden perusteella voinut ottaa kantaa 13.6.1994 päivätyn komission kirjeen merkitykseen.

- 21 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajan mukaan tehnyt oikeudellisen virheen 13.6.1994 päivätyn komission kirjeen luokittelussa. Oli tietoista viivyttelyä komissiolta kirjoittaa valittajalle asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan vedoten, että komissio ei aikonut käsitellä valittajan asiaa, koska se oli valinnut käsiteltäväkseen toisen asian, jonka suhteen valittajalla ei ollut mitään valvontamahdollisuutta. Näin epämääräistä kirjettä ei voida pitää perustamissopimuksen 175 artiklassa tarkoitettuna kannan määrittelynä. Valittaja viittaa tältä osin asiassa 6/70, Borromeo ym. vastaan komissio, 15.7.1970 annettuun tuomioon (Kok. 1970, s. 815), asiassa 13/83, parlamentti vastaan neuvosto, 22.5.1985 annettuun tuomioon (Kok. 1985, s. 1513), asiassa 302/87, parlamentti vastaan neuvosto, 27.9.1988 annettuun tuomioon (Kok. 1988, s. 5615) ja asiassa C-107/91, ENU vastaan komissio, 16.2.1993 annettuun tuomioon (Kok. 1993, s. I-599).
- 22 Kolmanneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajan mukaan virheellisesti katsonut, että komissio oli pätevästi voinut arvioida, ettei sen saamien tietojen perusteella ollut tarpeen ryhtyä valituksen suhteen toivottuihin jatkotoimiin. Vastoin asetuksen N:o 99/63 6 artiklaa komissiolla ei valittajan mukaan näet ollut mitään tietoja, ennen kuin se lähetti valittajalle 13.6.1994 päivätyn kirjeensä. Paras todiste tästä on valittajan mukaan se, että komissio on yksinkertaisesti vedonnut toisen asian käsittelyyn. Komissio on valittajan mukaan valinnut asiaan liittymättömän perustelun, ilman että se olisi tutkinut valittajan valitusta.
- 23 Neljänneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajan mukaan jättänyt sanktioimatta sen, että komissio on loukannut kontradiktorista periaatetta, hyväksyessään sen, että komissio oli 13.6.1994 päivätyssä kirjeessä voinut vedota toiseen vastaavanlaiseen menettelyyn, vaikka komission virkamiehet kieltäytyivät antamasta valittajalle ja sittemmin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle mitään tietoja tästä toisesta asiasta.
- 24 Viidenneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajan mukaan kahdella tapaa loukannut muutoksenhakuoikeutta tuomioistuimessa koskevaa yleistä oikeusperiaatetta. Se, että komissio on luonnehtinut asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan perustuvaa tiedonantoa valmistelutoimeksi, joka kuitenkin on myös kannan määrittely, on vienyt valittajalta mahdollisuudet hakea muutosta siihen asti, kunnes

komissio tekee lopullisen päätöksen. Toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien katsoi virheellisesti, että valittajalla oli oikeus saada valituksestaan lopullinen päätös, joka siten voisi olla kumoamiskanteen kohteena. Mikään ei näet estä komissiota jatkamasta toimettomuuttaan.

Vastavalitus

- 25 Sen lisäksi että komissio vaatii valittajan muutoksenhaun hylkäämistä, se esittää myös oikeudelliseen virheeseen perustuvan valitusperusteen siitä, että se veloitettiin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 26 Ensinnäkin komissio katsoo, ettei tätä perustetta voida jättää tutkimatta sillä perusteella, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan toisen kohdan mukaan muutosta ei voida hakea vain oikeudenkäyntikulujen määrän osalta tai siltä osin, joka vastaa oikeudenkäyntikuluista.
- 27 Komission mukaan 51 artiklan toisen kohdan tarkoitus on estää se, että yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetaan valitus, joka koskee yksinomaan oikeudenkäyntikuluja. Jos oikeudenkäyntikulujen ratkaiseminen ei sitä vastoin ole ainoa riidanalainen seikka, myös siitä on komission mukaan mahdollisuus valittaa. Tätä määräystä ei sovelleta varsinkaan silloin, jos yhteisöjen tuomioistuimen on tutkittava koko asia pääasian valituksen tutkimisen yhteydessä ja jos kysymyksen oikeudenkäyntikulujen tuomitsemisesta on esittänyt valituksen vastaaja.
- 28 Pääasian osalta komissio arvostelee sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien on määrännyt oikeudenkäyntikulut sen vastattaviksi pelkästään sen vuoksi, että komissio lähetti valittajalle asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan perustuvan tiedonannon vasta perustamissopimuksen 175 artiklan mukaisen määräajan päätyttyä. Komission mukaan toimitelmällä ei näet ole mitään velvollisuutta noudattaa tätä määräaikaakaan. Sen noudattamatta jättäminen on komission mukaan ainoastaan edellytys laiminlyöntikanteen tutkittavaksi ottamiselle. Siten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt arvioida ainakin summittaisesti laiminlyöntikanteen aiheellisuutta ennen oikeudenkäyntikulujen määräämistä komission vastattaviksi.

Valitus pääasiassa*Ensimmäinen, toinen, kolmas ja neljäs valitusperuste*

- 29 Toisesta valitusperusteesta on aluksi todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä 14 kohdassa mainituista syistä voinut pätevästi luokitella 13.6.1994 päivätyn komission kirjeen asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan perustuvaksi tiedonannoksi.
- 30 Seuraavaksi on muistutettava, että edellä mainitussa asiassa Gema vastaan komissio antamansa tuomion 21 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että valittajalle osoitettu kirje, joka vastasi asetuksen N:o 99/63 6 artiklan edellytyksiä, oli perustamissopimuksen 175 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu kannan määrittely.
- 31 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi sen vuoksi perustellusti, että 13.6.1994 päivätty kirje lopetti komission laiminlyönnin ja vei valittajan nostamalta laiminlyöntikanteelta sen kohteen.
- 32 Koska toinen valitusperuste on hylättävä, myös ensimmäinen, kolmas ja neljäs valitusperuste on todettava tehottomiksi. Vaikka ne oletettaisiinkin pitäviksi, ne eivät kuitenkaan horjuta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamusta, jonka mukaan komissio on 13.6.1994 päivätyllä kirjeellään määritellyt kantansa perustamissopimuksen 175 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

Viides valitusperuste (muutoksenhakuoikeutta tuomioistuimessa koskevan yleisen oikeusperiaatteen loukkaaminen)

- 33 On todettava, että katsoessaan asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan perustuvan tiedonannon olevan kannan määrittely, josta ei voinut nostaa kumoamiskannetta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole loukannut muutoksenhakuoikeutta tuomioistuimessa koskevaa yleistä oikeusperiaatetta.
- 34 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, jos kyse on säädöksestä tai päätöksestä, joka laaditaan useammassa vaiheessa, erityisesti sisäisessä menettelyssä, jollaisesta on kyse asetuksen N:o 99/63 mukaisessa menettelyssä, ei pääsääntöisesti päätöksenä, jonka perusteella on mahdollista nostaa kumoamiskanne, voida pitää muita kuin sellaisia toimenpiteitä, joilla vahvistetaan lopullisesti komission tai neuvoston kanta tässä menettelyssä; tällaisia toimenpiteitä eivät kuitenkaan ole väliaikaiset toimenpiteet, joiden tavoitteena on valmistella lopullista päätöstä (asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981, Kok. 1981, s. 2639, 10 kohta). On katsottava, että asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan perustuva tiedonanto on tässä oikeuskäytännössä tarkoitettu valmistelutoimi.
- 35 Jos valittaja ei siten voi nostaa mainitusta tiedonannosta kannetta tuomioistuimessa, sillä on kuitenkin oikeus asetuksen N:o 99/63 6 artiklan perusteella esittää mahdollinen kirjallinen vastineensa siitä. Tämän komission hallinnollisen menettelyn välivaiheen tarkoituksena on näet suojata valittajan oikeuksia, sillä valittajalle vastaista päätöstä ei voida tehdä, ilman että tällä olisi ollut mahdollisuus esittää huomautuksensa perusteista, joihin komissio aikoo nojautua.
- 36 Lisäksi vastoin valittajan väitettä komissio ei voi tällä perusteella jatkaa toimetto-
muuttaan. Tämän vaiheen päätyttyä komission on näet joko käynnistettävä menettely sitä vastaan, jota valitus koskee — jolloin valittaja voi osallistua menettelyyn asetuksen N:o 17 19 artiklan 2 kohdan tai asetuksen N:o 99/63 5 artiklan perusteella — taikka sitten komission on tehtävä lopullinen päätös valituksen hylkäämisestä, mistä voidaan nostaa kumoamiskanne yhteisöjen tuomioistuimissa. Tällaisen

kanteen yhteydessä valittaja voi vedota kaikkiin mahdollisiin lainvastaisuuksiin, joita on ilmennyt valmistelutoimista lopulliseen päätökseen saakka (ks. em. asia IBM v. komissio, tuomion 12 kohta).

- 37 On vielä todettava, että komission lopullinen päätös on hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti tehtävä kohtuullisessa ajassa valittajan vastineen vastaanottamisesta.
- 38 Jos komissio ei käynnistä menettelyä sitä vastaan, jota valitus koskee, tai tee lopullista päätöstä kohtuullisessa ajassa, valittaja voi vedota perustamissopimuksen 175 artiklan määräyksiin laiminlyöntikanteen nostamiseksi. Se, että valittaja on jo aiemmin nostanut laiminlyöntikanteen asetuksen N:o 99/63 6 artiklaan perustuvan tiedonannon saamiseksi, ei näet estä valittajaa nostamasta myöhemmin uutta ja eri kohdetta koskevaa laiminlyöntikannetta. Tällaisessa tilanteessa, jossa komissio ei ole ryhtynyt ajoissa toimenpiteisiin, sillä olisi riski tulla laiminlyöntinsä vuoksi velvoitetuksi korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut.
- 39 On vielä muistutettava, että yritys, joka katsoo kilpailua rajoittavan toiminnan loukkaavan sen oikeuksia, voi aina, varsinkin jos komissio päättää olla ryhtymättä toivottuihin jatkotoimiin valituksen suhteen, vedota kansallisissa tuomioistuimissa perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaan ja 86 artiklaan perustuviin oikeuksiin, joilla on suora oikeusvaikutus yksityisten välisissä suhteissa (ks. asia 127/73, BRT ja SABAM, tuomio 30.1.1974, Kok. 1974, s. 51, 16 kohta).
- 40 Viides valitusperuste, joka koskee muutoksenhakuoikeutta tuomioistuimessa koskevan yleisen oikeusperiaatteen loukkaamista, ei siten ole perusteltu.
- 41 Koska yhtäkään valittajan valitusperusteista ei ole voitu hyväksyä, pääasiaa koskeva valitus on hylättävä.

Vastavalitus

- 42 Komission oikeudenkäyntikulujen määräämistä koskeva valitus on heti todettava perusteettomaksi, eikä sen tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten täyttymisestä ole tarpeen lausua.
- 43 Komission kannan määrittely näet tehtiin 13.6.1994 eli yli kaksi kuukautta perustamissopimuksen 175 artiklan mukaisen määräajan päättymisen jälkeen ja vasta kanteen nostamisen jälkeen, mistä on aiheutunut tarpeettomia kuluja valittajalle, jonka ensimmäinen kirje komissiolle oli päivätty 3.8.1992 (yhdistetyt asiat C-15/91 ja C-108/91, Buckl ym. v. komissio, tuomio 24.11.1992, Kok. 1992, s. I-6061, 33 kohta).

Oikeudenkäyntikulut

- 44 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista, jos valitus on perusteeton. Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdassa määrätään ensinnäkin, että asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut, ja toisekseen siinä määrätään, että jos hävinneitä asianosaisia on useita, yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee, miten kulut on jaettava. Työjärjestyksen 69 artiklan 3 kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan, jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi.
- 45 Koska sekä valittajan että komission vaatimukset ja valitusperusteet on hylätty, kummankin on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Valitukset hylätään.
- 2) Guérin automobiles ja Euroopan yhteisöjen komissio vastaavat kumpikin omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Rodríguez Iglesias

Mancini

Moitinho de Almeida

Murray

Kakouris

Kapteyn

Gulmann

Edward

Puissochet

Hirsch

Jann

Ragnemalm

Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 18 päivänä maaliskuuta 1997.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja

presidentti